

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravlništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravlništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petitvrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Centralna posojilnica v Gorici.

V četrtek 14. t. m. se je vršil, kakor že naznanjeno, občni zbor »Centralne posojilnice«. G. dr. Ant. Gregorčič, predsednik posojilniškega načelstva, je toplo pozdravil došle zborovalce, konstatiral sklepčnost občnega zbora in otvoril občni zbor, poročujoč na kratko o razvoju posojilnice tekom preteklega upravnega leta. Nato je pozval g. vodjo S. Premroga, naj prečita poročilo načelstva, katero se glasi tako-le:

I. Poslovanje posojilnice.

1. Člani in deleži. V upravnem letu 1903 je pristopilo na novo 116 članov s 5 glavnimi in 112 opravnimi deleži; odstopila sta 2 člana z 1 glavnim in 1 opravnim deležem. Koncem l. 1903 je bilo 77 članov s 116 glavnimi in 636 članov s 711 opravnimi deleži, skupaj torej 713 članov. Svota vplačanih deležev s koncem leta 1903 glavnih K 23.200,—, opravnih K 1.422,—.

2. Denarni promet: Sprejemki K 1.388.632-66, izdatki pa znašajo K 1.386.636-54, skupaj torej K 2.775.269-20.

3. Hranilnih vlog se je v upravnem letu vložilo K 402.696-57, dvignilo pa K 304.676-03, torej več vložilo K 98.020-54. Stanje koncem l. 1902 K 677.456-07. Pripisane obresti koncem l. 1903 K 31.957-70. Stanje hranilnih vlog koncem l. 1903 K 807.434-31. Hranilnih knjižic se je izdalo na novo 183, realiziranih pa je bilo 93. Na ostalih 600 knjižic je razdeljeno stanje hranilnih vlog tako, da pride povprečno na vsako hranilno knjižico K 1345-72.

4. Posojila. V letu 1903 se je izplačalo posojil: a) na osebni kredit in zastave K 79.623-91, b) na vknjižbo K 67.432-74, skupaj K 143.966-65. Posojil se je vrnilo: a) na osebni kredit K 30.698-70, b) na vknjižbo K 21.496-74, odpisalo se je pri posojilih na vknjižbo K 7-38, skupaj torej K 52.202-82. Torej se je več dalo za K 94.763-83. Koncem l. 1902 je bilo posojil: a)

na osebni kredit K 182.909-70, b) na vknjižbo K 401.307-68, skupaj K 584.217-38. Stanje posojil koncem l. 1903 K 678.981-21, in sicer znaša stanje a) posojil na osebni kredit in zastave K 231.834-91, b) posojil na vknjižbo K 447.146-30, skupaj K 678.981-21. Izposodilo se je a) na osebni kredit 81 strankam, b) na vknjižbo 43 strankam. Vrnilo je posojila a) na osebni kredit 25 strank, b) na vknjižbo 7 strank. Povprečnica za posojila na osebni kredit znaša torej pri 302 dolžnikih K 767-66, za posojila na vknjižbo pri 259 dolžnikih K 1726-43.

5. Tekoči račun. Promet v tek. računu znaša K 1.809.948-32. a) Sprejemki K 888.919-72, b) izdatki K 921.028-60, torej več izdatkov K 32.108-88. Stanje tekočega računa l. 1902: a) aktivni tekoči računi K 192.244-03, b) pasivni tekoči računi K 89.460-32. Razlika torej K 102.783-71. Prištevisi k tej zgorajšnjo razliko K 32.108-88, znaša stanje tek. rač. K 134.892-59. Koncem leta 1903 se je pripisalo obresti posojilnici v dobro K 11.157-48, posojilnici v breme K 3.435-17, ostanek v dobro K 7.722-31. Stanje tekočega računa posojilnici v dobro K 143.614-90, in sicer znaša stanje: a) aktivnih tekočih računov K 221.370-99, b) pasivnih tekočih računov K 78.756-09, skupaj torej K 242.614-90.

6. Krojaška zadruga v Gorici. »Centralna posojilnica« je tekom pomladi posredovala pri poravnavi »Krojaške zadruge« z njenimi upniki za blago. Zadruga se je tedaj vsled nakopičenih naročil nahajala v plačilni težavi, iz katere ji je pomogla posojilnica. Od tedaj se vrši uprava »Krojaške zadruge« v zmislu pogodbe, sklenjene med njo in »Centralno posojilnico«. Za »Krojaško zadrugo« se je angažiral znesek K 105.805-84, ista je do konca l. 1903 vrnila K 49.642-47, ostanek K 56.163-37. Pripisane obresti za l. 1903 znašajo K 3.655-75, tako da dolguje »Krojaška zadruga« koncem l. 1903 K 59.819-12.

da se boče godilo kmalu tudi njim kakor nam in da jim takrat to ne bo po volji. Kdo bo namreč branil g. Müllerju, da ne jame kuhati in točiti še piva in sekati in prodajati mesa? In v tem bi vendar postali nepotrební v našem mestecu pivarji, krčmarji in klobasarji — kot mi mlinarji, molarji in peki. Naj se le spomnijo, kako je bilo našim očetom, ki so bili tkalci in suknarji. Postali so berači, ker so jeli napravljati v tvornici to blago in mamiti ljudi z navidezno lepim blagom in po nizkem kupu, da-si očitno ni bilo trajno, niti tako dobro izdelano. Naj bi bilo to po pravu in po pravici, kakor nekdanj, morali bi naši rojaki vsi do enega pristopiti k nam in zahtevati — radi koristi vsega mesta — naj ostane g. Müller pri svoji sukneni in bombažasti robi in naj se ne vtika v druga rokodelstva in obrti, kajti z njim se pač nikakor ne moremo natecati. — Moj Bog! koliko milijonov je ta nakopičil. Ko bi šlo vse po pravici, bi moral davno pustiti svoje delo ter ga odstopiti komu drugemu, da še ta kaj pridobi. Zakaj je tako, da ima nekdo, da niti ne vé, koliko in kam s tem?

7. Čisti dobiček iz l. 1902 v znesku K 4015-82 se je razdelil po sklepu občnega zbora z dne 14. maja 1903 tako-le: a) v splošni rezervni zaklad K 1078-86, b) v razpoložni zaklad K 677-28, c) 5% dividende za l. 1900-1902 K 2259-68, skupaj K 4015-82.

8. Rezervni zaklad je znašal koncem leta 1902 K 1196-20.

9. Razpoložni zaklad. V ta zaklad je došlo po sklepu občnega zbora iz leta 1903 K 677-28, ki se je porabil nastopno: Podpora »Šolskemu Domu« v Gorici K 300, podpora »Ljudski šoli« Hruševlje-Neblo K 80, dar »Slov. plan. društvu« v Ljubljani 25 K, podpore dijakom K 60, prenos v novi letnik K 212-28, skupaj K 677-28. Podpora »Šolskemu Domu« je sklenil občni zbor sam.

10. Čisti dobiček za tretje upravno leto 1903 znaša K 4.036-76. Predlog načelstva občnemu zboru glede uporabe dobička se glasi v smislu § 15. društvenih pravil: 10% pripis rezervnemu zakladu K 403-67, 5% dividenda deležem K 1140-36, od ostanka: I. polovica rezervnemu zakladu K 1246-37, II. polovica razpoložnemu K 1246-36, skupaj K 4036-76. Od svote nakazane razpoložnemu zakladu predlaga načelstvo, naj se odmeri splošnemu rezervnemu zakladu znesek K 500, tako da dobi splošni rezervni zaklad iz čistega dobička l. 1903 skupno K 2150-04.

II. Poslovanje posojilnice kot zveze gospodarskih zadrug na Goriškem.

1. Zadruga člani. Doslej je pristopilo k »Centralni posojilnici« kot osrednji zvezi gospodarskih zadrug na Goriškem 14 kreditnih zadrug: Hranilnica in posojilnica v Biljani-Medani, v Biljah, v Čepovanu, v Črnicah, v Dornbergu, v Kamnjah, v Kojsko-Šmartnem, v Mirnu, v Pevmi, v Renčah, v Solkanu, v Št. Petru pri Gorici, v Štanjelu in v Štjaku; 1 proizvajalna zadruga: »Ljud-

ska opekarna« v Biljah in 1 razprodajalna zadruga: Krojaška zadruga v Gorici.

2. Revizija. Formelna revizija zadrug je v letu 1903 z ozirom na novi revizijski zakon izostala, pregledalo se je pa privatno mnogo zadrug in uredile so se pri tem razne nedostatkosti v njihovem poslovanju in knjigovodstvu.

3. »Goriška zveza«. Z ozirom na novi revizijski zakon z dne 10. junija 1903, št. 133 drž. zak., sklenilo se je, da se opusti dosedanje zvezino delovanje »Centralne posojilnice« in da se ustanovi v ta namen posebni zavod »Goriška zveza gospodarskih zadrug in društev v Gorici«. Na povabilo »Centralne posojilnice« se je vršil v njenih prostorih dne 28. avgusta 1903 razgovor zastopnikov začlenjenih zadrug, na katerem se je imenoval ožji odsek, ki naj sestavi pravila za zvezo in sploh poskrbi vse potrebno za ustanovitev »Goriške zveze«. Odsek je svojo nalogo rešil in dne 20. januarja 1904 se je vnesla tvrdka »Goriška zveza« v zadrugni register.

4. Zadrugna enketa. Posojilnični vodja se je udeležil kot zastopnik »Centralne posojilnice« zadrugne enquete, ki se je vršila v Ljubljani dne 11. decembra 1903. Istočasno je bil delegiran tudi na občni zbor »Gospodarske zveze v Ljubljani«, katere član je »Centralna posojilnica«. (Dalje pride.)

Dopisi.

Iz goriške okolice, 14. aprila 1904.

Dragi prijatelj!

»Tvrđ bodi, neizprosni, mož jeklen, kadar braniti je česti in pravde narodu in jeziku svojemu«. Te zlate besede nepozabnega Jurčiča bi moral ti najmanj trikrat na dan prečitati. Dobro bi bilo celo, da bi si jih zapisal v svoje »ogledalo vesti«. Kaj je to, bodeš pač vedel; saj se v »Soči« vedno hvališ, da »gre vera le po farjih dol«, in hočeš dati razumeti, da si ti vzlic svoji »Soči« vedno še dober kristijan, ki na tihem izpolnjuje kristjanske dolžnosti. K tem pa vsekako spada vsakovečerno izpraševanje vesti, in v

boš ti tožil njegovega gospodarja? Pomisli le, kaj bi storil ti v enaki priliki, kako bi sprejel takega človeka v svoji hiši? Tako je jezikal prav srdito in uporno.

»A ti pa premisli spet, žena«, branil se je Kotnik malodušno — »da toliko tednov nič ne zaslužimo, da, celo gotovino rabimo. Pa koliko časa bo trajalo tako? Kmalu prenehamo z obrtom, potem pojemo še hišo in potlej smo pri kraju!«

»Nekaj časa že še prebijemo, anti ne bo hitro najhujše, kakor misliš«, reče žena. »V tem pride Julij gotovo v tvornico, četudi s početka le za malo plačo, ali to se bo vedno boljšalo, sinko bo napredoval in v kratkem času bo »knjigovodja«. In izvleče nas tako iz zadrege, pa se rešimo skrbi za vedno. Kako bi mogel pozabiti naš sin, da smo mi vse drugače poskrbeli za njegovo srečo, nego drugi roditelji za svojo deco!«

»Zmerom govoriš tako, kakor da ima Julij to knjigovodstvo že v žepu! Kaj pa, če ne bo nič iz tega? Ali more vedeti človek, kje se izpodtakne in kje preži nanj nevošljivec?« (Dalje pride.)

LISTEK.

Svoji k svojim.

Češki: Karolina Světa.

(Dalje.)

Nič bolje ni opravil mlinar pri peku Kotniku.

Nekega večera je posetil prav skrivši pekove. Bal se je, da ga ulegne kdo opaziti, izpoznati njegove namere ter sporočiti to v tvornici, češ, da se kujejo neke spletke in zarote proti njihovemu gospodu.

Pri peku pa je jel razlagati svoje misli:

»Ali tako vendar ne more ostati dolgo več, sicer nam ne bo več pomoči — popolnoma obubožamo. Na vsak način je treba, da storimo kaj, da se ta reč povrne spet v prejšnji red in tir. Zdaj ne moremo gledati na to, če bodo drugi jezikal, češ, da s postopanjem proti Müllerju njega žalimo, pa izzivamo tudi njegov srd na Cibeliče. Sicer pa bi se niti ne smeli hudovati, ko bi le dobro premislili to stvar. Ne, še le oči bi se jim odprle, posebno onim, ki tržijo ali opravljajo kako rokodelstvo. Morali bi pomisliti,

tem potrebuje največje pozornosti greh, kateremu smo posebno podvrženi in s katerim največkrat grešimo. Tak greh je tvoj prestopanje narodne postave, izražene v gorenjem izreku Jurčičevem. Kdor hoče nekdanj postati bogat in premožen, ta mora biti tudi pri malenkostih dober gospodar. Pri vinarju je treba začeti varčevati. Kar velja pri pesameznem človeku, to velja pri celem narodu. Naš slovenski narod je med sosednimi narodi začetnik. Njemu je treba toj mnogo več pozornosti na malenkosti nego njegovim sosedom. Iz malega rase veliko. Ali tvoja napaka, o kateri jaz tu govorim, ni niti taka malenkost. Mi vidimo pri najveljavnejših in najmočnejših narodih, da smatrajo čast in veljavo svojega jezika za najvidnejši znak narodne časti in veljave. Ptujemu jeziku se ne prepušča niti podrejeno mesto, če mu nedostaja k temu posebnega prava. Obrniva to pravilo na tvoje „Narodne piruhe“! Ti si jih tako nazval, ker si jih hotel narodu naznaniti kakor posebno razveseljivo narodno darilo lanske Velike noči. To nazvanje že izključuje vse, kar ni slovensko, morajo koristiti vsemu narodu vsaj na časti in ne smejo gmotno škodovati nijednemu Slovencu. Povej mi, prijatelj, ali imajo pa tvoji „narodni piruhi“ ta svojstva? Žai, da ne. Preiskovati tvoje „narodne piruhe“ z ozirom na to vprašanje bi bilo pač odveč; saj so o tej zadevi dovolj podrobno govorili ti-le dopisi. Predno si ti razbobnal v svet svoje „narodne piruhe“, si imel vse uiniti, kar je to ime zahtevalo; t. j. imel si je postaviti na izključno narodno stališče, ki ne pozna drugega jezika razen slovenščine, katero se že a priori absolutno odreče vsaki rabi ptujega jezika, če bi mu ta raba imela prinesiti še toliko in tolikih gmotnih dobičkov; imel si je postaviti na stališče, da ga ni na svetu dobička, ki bi mogel odtetati le najmanjše omadeževanje narodne časti glede uporabe katerega drugega nego slovenskega jezika; dalje na stališče, da ne smejo nobenemu podjetju niti posameznega Slovenca na katerikoli način škodovati.

Ali ti prijatelj si na vse te zahteve zvižgal. Pustil si „narodnim piruhom“ nemške in laške napise, in naša uboga slovenščina ni našla v tvojih očeh niti toliko milosti in usmiljenja, da bi ji odkazal kak ponižen kotichek na pročelju svojih „narodnih piruhov“. Nabavil si za svoje „narodne piruhe“ avtomobil, kateremu si dal napraviti z blestečimi, daleč vidnimi črkami izključno nemški napis; naša slovenščina je seveda „pregmanjka“ za moderni avtomobil „narodnih piruhov“. Dočim nisi našel v „Soči“ dovolj besed, s katerimi bi bilo mogoče zadostno izraziti tvojih „Narodnih piruhov“ neizmerno srečo za slovenski narod, si im dal pisati v nemške liste slavošpeve v reklamo, v kateri se nisi upal niti z eno besedico omeniti, da so ti piruhi prešli v slovenske roke. Računil si najbrže tako-le: Slovenskih časnikov Nemci že itak ne čitajo, moji „hoteli“ so pa že tako uravnani, da ne bode slovenščina žalila nemških oči in ušes. Da, imel si pred nemškim imenom „Südbahn“ tak respekt, da si ga doslej nisi še drznil poslovenčiti niti v „Soči“, kakor da bi bila naša slovenščina toli neukretna, da bi se tega imena ne mogla izraziti. Prijatelj, misliva si slučaj, da sta prišla tvoja hotela v roke tvojih laških sosesčanov! Kje za Boga bi bilo mogoče, da bi oni žalili svojo laščino kakor si ti našo slovenščino! Prvi dan bi bili potrgali ptuja slova s pročelja in k vedemu bi bili prepustili kak odročan kotichek za ptuji jezik, seveda za našo slovenščino niti tega ne. Oni pač cenijo svoj jezik previsoko, da bi ga prirejali ali celo podrejali ptujim jezikom. Ti pa, ki hočeš biti najbolj naroden med narodnjaki, zatajuješ v nemških listih našo narodnost, uklanjaš svoj tilnik pred ptujimi jeziki ter igraš pred svetom najzlastnejšo ulogo pseudo-narodnjaka in vse to zaradi umazane dobičkarije.

Tudi minule velikonočne praznike si prismočil našemu jeziku prav gorko kľofuto. Priredil si „al cervo“ vojaški koncert in vabil nanj z lepaki v treh jezikih. S tem, da si odkazal naši slovenščini prostor na levi roki, meniš, da si dovolj zadostil časti našega jezika. O ne, ne in ne! Tako sme soditi pač le zasebni gostilničar, Nemec, Lah ali tudi Slovenec. Ti si pa proglasil svoja hotela za „narodne piruhe“. Kot taki nimajo torej poznati drugega jezika kot slovenščino. To zahteva že zdrava pamet, ali ta se je pri tebi že popolnoma potopila v žepu. Pri tiskanju onih lepakov je imel le žep besedo, in po tvoji glavi je rojila le želja, kakor bi par Lahov ali

Nemcev izvabil h koncertu, in zato se nisi upal dati na lepaki slovenščini niti toliko prednosti, da bi ji bil prepustil vsaj splošni nadpis. O tudi tega ne! Prepustil si ga raje Slovincem neznanu francoščini. In tako so tvoji „Narodni piruhi“ za obletnico vabili Slovence v francoskem jeziku na „Matinée-Concert“. Ali ni „za počt“!? — No, pa ti že veš, kaj bolje nese. Ako bi bil tiskal lepake samo v slovenskem jeziku, bi ne bila tvoja tiskarna toliko zaslužila, in zato naj hudič vzame slovenščino, da le tiskarna več nese. (Konec pride.) A. K.

Iz Sovodenj. — (Volitve v občinsko starišinstvo razveljavljene.) — Tržaško namestništvo je z odlokom od 20. marca t. l. št. 3706 na pritožbo Franca Tomsiča in drugih razveljavilo v vseh treh razredih volitve v občinsko starišinstvo. To je dalo povoda dopisniku iz Sovodenj (?) v predzadnji „Soči“, da je naznanil „strmečemu“ svetu, kako velikansko „zmago“ so si priborili s tem nad temi presnetimi „klerikalci“ sovođenjski „naprednjaki“. Pijan veselja pravi, da je namestništvo odvzelo volilno pravico štirim najzagrizenejšim „klerikalnim“ hujskačem. Ni sicer moj namen odgovarjati dopisniku „Soče“ na njegove neslanosti (katere bi se dale vse temeljito ovreči), ampak ovreči moram trditev, da bi se bil boj pri nad med takozvanimi „klerikalci“ in „liberalci“, katerih tukaj niti ni, ampak jih hoče imeti le „Soča“, da ima trdnejšo polt, go za udrihanje. Pri nas se marveč bije boj za to, da se iztrže iz krempljev dosedanjih naših občinskih gospodarjev, črnih nazadnjakov (sicer se imenujejo za naprednjake, pa napredujejo v dobrem kot rak, v surovosti in napadanju pa so res odlikovanja vredni), občinsko gospodarstvo, katero je zadnja leta vsled njih zanikernosti prišlo skoro na rob propada. Ob zadnjih volitvah se je postavila četvorica naših mož na čelo novi stranki, ter začela pojasnjevati občinarjem, kam peljejo sedanji voditelji voz občinskega premoženja. Prišlo so volitve, in zmaga je bila naša na čeli črti. Ljudstvo jih je vrglo, jih je spodilo z občinskih sedežev, ter jih spoznalo za nevredne take časti. Ljudstvo je govorilo in pokazalo, da ne mara za take voditelje, ljudstvo jim je javno obrnilo hrbet ter se z zaničevanjem obrnilo proč od njih, ki niso prav nič skrbeli za naše ubogo ljudstvo, a jim je bila pred očmi le lastna korist. Tu je ljudstvo samo prišlo volit, skoro brez nobene agitacije, in kar je glavno: noben duhoven ni niti z mezincem ganil, da bi pripomogel do zmage novi stranki, kakor da so samo za svojo osebo z nami volili. To je bila prava ljudska volja.

Ali, kaj se je zgodilo? Na čelu nove stranke so stali štiri udje gospodarskega sveta (katere ljubeznjivo imenuje dopisnik „Soče“ „klerikalne“ hujskače), ki so zapleteni v neko afero zaradi nekich bek. Stvar pojasnimo v par vrstah. Že leta 1900 se je od naše strani delalo na to, da se razdeli v užitek občinsko zemljišče, in so se v ta namen izpustili iz prevdarka dohodki od bek za l. 1901, katere se je prejšnja leta dražilo, v namen, da se s temi dohodki poravnajo razdelitveni stroški, ker načelnik ni dovolil, da plača te stroške obč. blagajna. Leta 1901 se je sklenilo v neki seji gospodarskega sveta, da se razdeli občinsko zemljišče v užitek tako, da vsakih 5 posestnikov bo imelo en delež in seveda s tem vse pravice na njem, potem ko so plačali v obč. blagajno določeno pristojbino. Seveda, mi posestniki smo se polastili tudi bek, katere pa nismo pobrali, ampak smo prepustili šestim gospodarnikom, da oni beke poberejo, jih prodajo in s tem denarom plačajo razdelitvene stroške. To vse je bilo pred cerkvijo na trgu javno naznanjeno in kdor bi imel kaj proti in bi ne hotel beke izročiti šestim gospodarnikom, imel je časa 14 dni pritožiti se. Štirinajst dni je minulo, pritožbe ni bilo nobene, torej so naši gospodarniki dali beke pobrati, jih prodali ter naročili zemljemercu, da napravi načrt. Naj omenimo še, da odsek, ki je imel vse preskrbeti za razdelitev, je bil potrjen od dež. odbora.

Zdaj pa prihaja načelnik strditvijo, da beke niso bile od deležnikov, da deležniki so imeli na omenjenih deležih pravico le do sena, otave in drvi, nikakor pa tudi do bek. In eto: gospodarniki morajo položiti denar od prodanih bek v obč. blagajno, čeravno obč. blagajna ni pri tem nič trpela, ker deležniki smo plačali v obč. blagajno določeno svoto in s tem zadobili vse pravice na omenjenih deležih.

Načelnik se je pritožil zaradi tega na dež. odbor, kateri je opetovano pozival naše gospodarnike, naj položijo ra-

čun o prodanih bekah. Naši gospodarniki so se temu protivilili, češ, to je stvar privatna, mi položimo račun občinarjem, ne pa gospodarskemu svetu. In tako stvar še zdaj ni rešena.

To in še druge reči, o katerih bomo pozneje govorili, je dalo povoda Francu Tomsiču, da je napravil rekurz proti volitvam. Sicer rekurz nam ni znan, a znano nam je pojasnilo našega županstva na c. kr. okrajno glavarstvo v zadevi teh bek, katero pojasnilo postavlja našega župana v pravo luč. To pojasnilo nam kaže, kako grdihi nerresničnostij se je poslužilo naše županstvo, da bi naše štiri gospodarnike uničilo. To pojasnilo nam kaže tudi „resnicoljubnost“ in „nepristranost“ našega občinskega urada, kateri bi moral biti vzvišen nad strankami, kateri bi se ne smel zlorabiti v strankarske namene.

Pojasnilo pravi med drugim, da so naši gospodarniki na tihem pobrali omenjene beke ter jih na čez prodali in pravi nadalje doslovno:

„V naglici so se porezale (namreč beke) in po noči odpeljale na dveh vozeh. Pravijo, da so se tehtale v Furlanji, a nikjer, kjer se nahajajo javne tehtnice, ni mogoče zaslediti in poizvedeti, koliko je bilo bek in koliko so jim plačali za nje. Bili so gotovo popred sporazumljeni. Če tako postopanje ni javno sleparstvo, potem se ne ve, kaj je sleparstvo.“

G. Kodermac, ali imate še kaj vesti? Ali Vas ni rdečica sramu obliha, ko ste to podpisali? Je-li to lepo od Vas, da poročate oblastim take stvari, o katerih ste sami prepričani, da niso resnične? Ali je tako postopanje mogoče pri človeku, ki ima še kolikaj značaja? V dobro veste, da so naši gospodarniki nekaj malega bek na čez, druge pa vse natehtnico prodali. Vi tudi veste, da ne govori resnico, oni, ki trdi, da so se beke po noči preč odpeljale, ampak pri belem dnevu, in to tembolj, ker Furlani, ki so beke kupili in prišli ponje z vozi, so pili prav v Vaši krčmi in po dnevu. Grda nerresnica je trditev, da se niso beke sploh tehtale, ampak res je, da so se beke tehtale. Oni lahko dokažejo, koliko so beke tehtale, za kako ceno so se pogodili in koliko so zanje prejeli, in to vse s pobotnicami, katere vse ima zdaj deželni odbor v rokah. Naravnost obrekovanje pa je trditev, da bi bili naši gospodarniki sporazumljeni s Furlani z namenom kogarkoli oskodovali.

Sicer pa, ako ste že gotovi svoje stvari, pa potrdite še jedenkrat s svojim podpisom vse one trditve, ki so se nahajale v županstvenem pojasnilu do c. kr. oblastnij, da se potem na drugem mestu pogledamo z obraza v obraz.

Tako je in nič drugače, šjor Kodermac (tako se namreč podpisuje), in ni torej nikako čudo, če noče naše ljudstvo več trpeti, da mu županujejo taki možje, kakor ste Vi.

Prihodnjic pa hočemo dokazati, kako si je s pomočjo nepravilnosti pri pripravah za občinske volitve naše županstvo priskrbelo mala vrata, skozi katera bi v slučaju poraza s pomočjo rekurza si zopet omogočilo vsaj poskus zlesti spet na površje.

Gospodarnik.

Lokve, 2. aprila 1904. — (Tretji odgovor „stranki prava“ na Trnovem.) (Konec.)

2. Vi ste navedli citat škofa Bonaventura, in krstite časopis „Domoljub“ — meni nič, tebi nič — za „Lumpa“. Prosim! Ako bi Vam kdo zabrusil v obraz „pijanec“, ali bi Vam bilo to po volji? Ne! Ta neomikanec bi Vam moral dokazati, da hodite po dovršeni svoji službi iz krčme v krčmo in da tam popivate pozno v noč: — tako le bi Vam tikala beseda „pijanec“!

Glejte torej — gledé citata iz „Domoljuba“ sem prisiljen, da Vas uvrstim pod B. Kajti Vi citirate škofa Bonaventuro, toda Vi falsificirate njegove besede in slepite „Sočine“ bralce! Škof Bonaventura pravi: „V liberalni stranki so . . . posebno odvezniki, profesorji, učitelji; tudi mnogi trgovci in gostilničarji so seji pridružili . . . kmetovalcev je v njej prav malo“. Vi pa iz tega naredite: „advokatje, profesorji, učitelji in — bogatinji“.

To je falsificiranje, in zato Vas uvrstim pod B. Ker ste pa nekam ponosni na zgoraj imenovane stanove, jih hočem malo osvetliti! Prašajte kakega kmetiča, na kakem glasu so nekateri advokatje? Kolikokrat se je že slišalo, da bi advokat pomiril stranke in tako proti svojemu interesu delal? — O pro-

fesorjih se je izrazil pokojni Bismark: Oni mislijo, ker znajo grški, da so že veliki politiki! — Mnogi trgovci imajo denarja, a ne izobrazbe; zategadelj kričijo: Proč s cerkvijo! — In gostilničarjem kdo je prijatelj, varčen ali zapravljiv človek? — Učitelj pa je vsak kdor podučuje gojence; kaj so pa povsem ljudski učitelji, ste brali v dopisu 2. febr. 1904.

Nu, ako je škof Bonaventura segel v više kroge liberalizma kakor jaz, je tudi več dostojanstvenik od mene; in ako bi Vi hoteli moje liberalce klerikalcem pokloniti, ne pomislite, da s tem zmanjšate število liberalcev; ne pomislite, da liberalci in klerikalci se tako ujemajo, kakor loj in voda; tudi ne pomislite, da ako veste, koliko je 4 in 5, da ste sebi smrtno sodbo podpisali. Klerikalci odklanjajo Vaš dar po latinsko: Timeo Danaos et dona ferentes.

Vi, g. dopisnik, sami uvidevate, da se posipa že Vaša trdnjava. Ker pa žugate, da bo kamenje s trdnjave letelo na „klerikalne ščuvanje“, moram Vas uvrstiti pod B.

Prosim, kdo je začel ščuvati? Vaš dopis od 25. jan. 1904, koji je poln bahanja in obrekovanja! Ne torej „klerikalci“, niti jaz, ki sem Vam razveljavil Vaše obrekovanje in Vam pokazal, da ste na krivi poti. In prašam Vas, kdo so tisti „klerikalci“ v naši občini, ki nimajo pravice, da se tukaj nahajajo? Imenujte jih in donesite dokaze, sicer Vas uvrstim pod sliko B.

Ker želite mir imeti, Vam ga privoščim; saj tudi mene ne mika, boriti se s človekom, koji ne pozna pošte nega orožja in koji je bolan na bolezn, katere simptomi spadajo pod B.

Ker Vi slednjic smatrate „klerikalce“ za pse, dokazujete s tem, da niste kristijan, ampak mohamedanec, ki misli, da je više bitje, kakor so drugih ver spoznavalci, in katere on imenuje: „Gjaur“ — po naše: pes.

Pozdravljam Vas torej po turško: Saleml Neduhovnik.

Politični pregled.

Trgovinska pogodba z Italijo.

Italijanski senator Miraglia je imel v četrtek daljše posvetovanje z ministrom grofom Goluchowskim, nato pa se je odpeljal v Rim. V dobro poučenih krogih se zatrjuje, da se je glede vinske carine doseglo popolno sporazumljenje.

Zarota proti predsedniku francoske republike, Loubetu.

V Marzilji na Francoskem so prišli na sled zaroti, naperjeni proti predsedniku francoske republike, Loubetu. Zarotniki so nameravali izvesti svoj atentat na Loubeta o priliki njegovega potovanja v Italijo. Zarotniki so, kajpada, Italijani, katerih v Marzilji kar mrkoli, da iščejo tam polente. V soboto so aretirali več zarotnikov, med njimi tudi nekoga brivca po imenu Micheli.

Balkan.

General De Giorgis z drugimi častniki tujih držav, ki bodo sodelovali, se baje že odšli v Solun. Turčijo je pa obveljalo, da je teh častnikov le 25 in ne 60, kakor sta zahtevala avstrijski in ruski poslanik koj od začetka. Bolgarija in Turčija sta sklenili torej med seboj neko pogodbo, ki pa bode trajala, dokler se bode to Turčiji zljubilo. Sicer pa trdijo oni, ki razmere poznajo, da je Bolgarija prevzela s to pogodbo le obveznosti.

Rusko-japonska vojska.

Zadnja nesreča, katere se je pripetila Rusom pred Port Arturom, spravila je po koncu vse prikrita in neprikrta sovražnike Rusije in Slovanstva, posebno pa časopisje, ki je začelo zopet pretiravati Japoncem v korist vse dogodke, ki se seveda le v domišljavih in podkupljenih možganih dotičnih časnikarjev dogajajo zdaj na daljnem Vstoku. In tako prišli so že zopet na dan z vestjo, katero pa so spremljali previdno vendarle z vprašanjem, da je Port Artur že padel ter da se nahaja v japonskih rokah. Omenjeno časopisje piše zadnje dni res v takem tonu, kakor da bi bila Rusija že poražena ter opisuje Ruse, kako potrti se skrivajo po kotih ter jočejo in vzdihujejo. Nesreča, ki je zadela Rusijo 12. t. m. pred Port Arturom, je res velika in je užalila ne-le Ruse, ampak vse nas, ki sočustvujemo z njimi. Užalila nas je posebno zaradi tega, ker je našel pri nji na tako tragičen način konec svojega življenja mož tako eminentnih duševnih vrlin, tako hraber in tako večš strokovnjak, kakor je bil ravno admiral Makarov, ki bi, ako bi ostal živ, še mnogo koristil Rusiji in vsemu Slovanstvu. Užalila nas je ta ne-

*) Gosp. Andrejec, zaradi take-le „lumparije“ na narodni časti bi kdo res za potrebo pograbil po Vašem „pasjem biču“. Stavec.

sreča, ker je zahtevala kot svojo žrtev jednega najslavnejših slikarjev, ne ruskih, ampak celega sveta samo Vereščagina. Užalila nas je konečno, ker je le izdajalska mina bila vzrok, da je utonilo pred Port Arturjem nad 500 hrabrih ruskih pomorščakov, ki bi v odprtem boju gotovo pokazali sovražniku, kdo da so in kaj da znajo. Da bi pa ta nesreča Ruse potrla, da bi jih zbegala, da bi jih omalosrčila, take trditve so le pajacade Rusom sovražnih večinoma židovskih in angleških listov, ki zastopajo maso onih iskoriščevalcev narodov, ki se dan na dan vedno bolj trese pred mogočno Rusijo, ki jo bo sčasoma gotovo tudi strla. Pred Port Arturjem, na kateri so Japonci tri dni zaporedoma od daleč streljali, tako, da ni nijedna njih bomba granata ali kroglica niti do obrežja priletela, zletela je v zrak ladija „Petropavlovsk“, utonil je Makarov s 500 pomorščaki, utonil je slavn slikar Vereščagin, utonila je tudi torpedovka „Bezstrašni“, a drugega se ni zgodilo, to priznavajo Rusi tudi celume svetu, a ne prikrivajo svojih izgub, kakor to delajo Japonci, ker vedo, da bodo nadomestili „Petropavlovsk“ lahko z drugo še boljšo in večjo vojno ladijo, da bodo nadomestili lahko Makarova z drugim, ravno tako dobrim admiralom, dočim je na strani Japoncev vse drugače. Omenjeni listi so tudi trdili, da je Port Artur popolnoma ločen od dotike z drugimi ruskimi pozicijami, in vsled poškodovanja nekega železniškega mostu. A ravno isti listi že danes sami poročajo, da so bili krivo poudčeni, in da komunikacije Port Artura z Mandžurijo nikakor še niso pretrgane.

Imenovanje Skridlova za namestnika Makarova — Zbujal v vojaških krogih veliko zadoščenje. Smatrajo ga za previdnejšega, nego je bil Makarov, o katerem trdijo da je preveč riskiral.

Dopisnik ruske brzojavne agenture je poročal v soboto: Danes ob 6. uri zjutraj se je prikazala na horizontu mala sovražna eskadra, ki se je pa hitro umaknila. Ob 10. uri so zopet prišle na vidik sovražne ladije, skupno 23, ter so se razdelile v dve skupini. Prva je odplula proti Liaočanu, kjer je obstreljevala obrežje in tigarski polvotok; druga se je pa uvrstila nasproti pristanom ter obstreljevala zlato goro ter ostale baterije. Obstreljevanje je trajalo do 1. ure popoldne. Naše ladije so odgovarjale neposrednim streljanjem. Dobro namenjen strel je poškodoval japonsko križarko. Po drugih poročilih ste bili poškodovani celó dve japonski ladiji. Na utrdbah in v mestu ni bilo nikake škode. Nekoliko Kitajcev je bilo ubitih, dva Kitajca in dva Rusi pa ranjena.

Domače in razne novice

Za „Šolski Dom“ je prejelo naše upravnništvo: Tvrška Saunig & Dekleva 10 K. — Namesto vstopnine k nedeljski besedi: dr. Anton Breclj 5 K, trgovec Anton Breščak 4 K, Žagarjev 10 K. — Za „Mladega gozdarja“: Anton Lazar, župnik v Nemškem Rutu 2 K, Henrik Črnič, župni upravitelj v Velikih Žabljah 4 K. — Mesečnine 2 K je poslal Teodor Hribar.

Predsedništvu je došlo: Josip Kragelj, častni kanonik in dekan v Tolminu, na saldo ustanovnine 50 K; Leopold Bolko, deželni poslanec, delnico „Goriške Čitalnice“ za 20 K; Franja Jakli, tovarjeva soproga v Rupli 10 K. — Za „Mladega gozdarja“ je poslal Janez Filipič, dekan v Ločniku 5 K 05 h.

Bog stotero povrni!

Beseda v prid „Šolskemu Domu“, prirejena v čitalniški dvorani dne 17. t. m. od ženskega oddelka istoinnega društva, vspela je v vsakem obziru v občno zadovoljnost. Vspored je sicer obsegal zraven dramatične igre edino le petje, a to je bilo tako mnogovrstno aranžirano, da pač nobeden slušatelj ni imel utisa enoličnosti. Na čelu vsporeda bil je veličasten mešan zbor s samospetvov za alt, spremljevan na klavirju in harmoniju mesto orkestra, skladba slovečega norveškega glasbenika Griega, vodje glasbenega društva v Kristijaniji. Pesem je epične vsebine, ter pripoveduje zgodovinski dogodek, ko je Olaf I. Prigvason, potomec nekdanje kraljevske rodovine, v prognanstvu rojen in na Ruskem vzgojen, od nekega puščavnika krščen, se polastil gospodstva nad svojo domovino (leta 995), v kateri je potem z veliko vnemo širil krščanstvo, ter vladal kot prvi zgodovinski znani in znanstveno dognani kralj Norvegije. Pesem je bila skrbno naučena in dobro peta. Hvaležni smo častiti gospej altistinji, ki je radovoljno prevzela samospjev namesto

baritonista, ki bi ga imel peti, ki pa je na naše razočaranje bil zadržan. Da pesem ni dosegla tako burnega ploska, kakor ga najbrže dosega pri Norvežanih, je pač naravno. — Drugo točko je pel naš znani slavček, sprejet že pri nastopu z občinim ploskom, ki je po končani pesmi tako narasel, da je morala ljubeznjiva pevka dodati še eno pesmico. — Pri tretji točki so se slavcu pridružile še vse druge ptice, ter s skupnim žvrgolenjem opevale probujajočo se spomlad v samotni dolinici. Krasno pomladansko vreme, ki smo je uživali baš ta dan, napravilo je na nas kaj dozdevne, za to mično skladbo, ki v živahnosti svojih melodij tako živo izraža, radostne čute ob pomladanskem cvetju in tičjem petju. — Posebno ugajala je občinstvu četrta točka „Sanje“, skladba za sopran in alt-solo, s spremljevanjem na klavirju, harmoniju in goslih, od Klaus-a, krasno oranžirana in vznemirno besedilo primerne slovesnega značaja. Izvedla se je izvrstno; modro brzdana jakost spremljajočih treh instrumentov je lepo pomagala zvonkima pevskima glasoma do popolnega efekta. — Zadnja pevska točka, opisovanje vzbujajočega se življenja na Triglavu ob solnčnem vzhodu, je krasna skladba na besede v uvodu Funtek-Baumbachovega „Zlatoroga“, za mešani zbor in klavir (mesto orkestra). Tudi ta točka je kaj prikladna sedanjemu letnemu času. Skladba je tako prikupljiva, da bi jo človek rad prav pogosto slišal. Bog ve, ali dobi kmalu tudi novi Askerčev „Zlatorog“ za svoje tako neizrecno krasne lirčne odstavke med domačimi skladatelji enako spretnega glasbenega tolmača kakor Baumbach v Thierfelderju.

Sklepna točka besede bila je igra „Igralka“. Fina, duhovita igra, francoskega izvora. Predstavljala se je spretno in dobro premišljeno od znanih priljubljenih čitalniških igralcev in enega novega, ki bodi na tem mestu kot nadobudna pridobitev na pičlem številu naših moških igralnih moči iskreno pozdravljen.

Lep in časten večer smo spet enkrat preživeli v čitalniški dvorani, in ne moremo se zadosti zahvaliti požrtvovalni delavnosti zlati gg. pevovodje in igrovodje, ki sta nam od takega užitka pripomagala, ter vstrajnim sodelovalkam in sodelovalcem, pa tudi častitim damam ženskega oddelka „Šolskega Doma“ na njih inicijativi. Obisk je bil prav povojen: dvorana polna, dohodkov pri blagajni nad 400 K. Naj jih Bog blagoslovi, da bi se množile in postotile. Vredno je opomniti, da je precejšnje število pri besedi v najvažnejših ulogah sodelujočih oseb bilo izmed uslužbenk in uslužbencev „Šolskega Doma“, da ta zavod nam torej tudi na to stran koristi.

V „Narodni tiskarni“ v Gorici bo prazno mesto upravitelja, jako prikladno za penzionista, ki si je ohranil potrebnih telesnih in duševnih močij. Plača po dogovoru. Pismene in ustmene ponudbe sprejema ravnateljstvo tiskarne do 30. aprila.

Drugi civilni pogreb v Gorici. — „Soča“ z dne 16. t. m. piše: „Včeraj popoldne je imel spremljati stolni vikar dr. Pavlica na pokopališče v tukajšnji ženski bolnišnici umrlo 19 letno Justino Ogoretič, katero je zanesla usoda iz Štajerske v tukajšnjo Venerino hišo. Umrli je za jetiko, v bolnišnici je bila od 22. jan. t. l. Njene tovarišice so ji darovale venec, ki je bil položen na krsto. Ko je prišel dr. Pavlica, je rekel, da morajo odstraniti venec pa tovarišice njene ne smejo za pogrebom, drugače se odstrani.“

Navzoči so protestirali, rimski doktor pa se je obrnil ter peljal domov. Pogreb se je vršil brez duhovna. Pripominjamo, da doslej so se taki pogrebi vršili brez ovir ter da je omenjena dekle umrla spravljen z Bogom. Komentar naj si napravi vsak sam!

Na to povemo slavnemu občinstvu, da je č. g. dr. Andrej Pavlica, zavedajoč se svoje časti, zahteval, da se morata odstraniti oba venca, katere je darovala Venerina hiša pa tovarišice njene in njen gospodar da ne smejo za pogrebom, ker drugače da se hoče podati prej domov na posvetovanje z župnikom in dekanom, ker ne more za takšne pogrebe sprejemati odgovornosti; ko dobi potrebne informacije, da se vrne in da ne smejo mrliča pokopati brez duhovnika, ker se je ranjka spravila z Bogom.

Tako je govoril dr. A. P. Nato se je podal domov, ker ga niso hoteli ubogati. Mej tem pa, ko se je šel posvetovati, so odnesli mrliča brez duhovnika na pokopališče. To se je zgodilo proti izrecni prepovedi dr. A. Pavlice.

Naj omenimo še, da se je dr. A. Pavlica podal kasneje na grob in je na grobu opravil vse obrede in vse molitve za pokojnico, ki je slabo sicer živela a se v zadnjem času spravila z Bogom.

Mislimo, da je bilo postopanje dr. A. Pavlice v takih razmerah pravo!

Smrtna kosa. — Včeraj popoldne umrl je g. Hijeronim Kacafura, uradnik deželnega hipotečnega urada.

Roparski napad na Prevaleh. — K notici, ki smo jo priobčili v soboto pod tem naslovom, dodajamo danes še te-le podrobnosti. V petek popoldne okolo 9. ure prišel je v krčmo Štefana Ceja, nahajajoči se na Prevaleh, na cesti namreč med Solkanom in Sv. Goro, in sicer tam, kjer se loči cesta v dva dela, katerih jeden pelje v Grgar, drugi pa na Sv. Goro, neki mladenič, star približno kakih 20 let. Pred to krčmo se nahajati še dve drugi krčmi, ki sta pa še precej oddaljeni od Cejeve krčme. Jedna ostalih krčem je last Jožefa Černeta, druga pa Jožefa Lazarja. Omenjeni mladenič imenuje se France Pregelj in je doma iz Sv. Lucije. On je krojač. Vstopivši v krčmo, naročil si je Pregelj četrta vina. Ko je popil vino, zapustil je krčmo, a taval je nad in pod krčmo skoro ves dan, kjer so ga videli vozniki, ki so vozili kamenje. Deloma je tudi polegaval na prostem in morebiti tudi kje zaspal. Proti večeru pa se je vrnil spet v krčmo ter si naročil vina. Potem pa so prišli v krčmo tudi razni delavci iz bližnjih kamnolomov ter se tam nekoliko okrepčali, nekoji samo z vinom, drugi pa tudi s kakim prigrizkom. Okolo 7. ure in pol pa so odšli že vsi delavci, in v krčmi je ostal le Pregelj in krčmarjeva družina. Ko so Cejevi povečerjali, spravili so par otrok spat. V kuhinji ostal je krčmar, njegova žena, ki je držala v naročju poldrugoletnega otroka, starejša krčmarjeva hčerka in pa krčmarjeva dekla. Krčmar sedel je pri ognjišču ter čital iz neke knjige družbe sv. Mohora. Istotako sedela je tudi tam blizu njegova žena, pestujoča svojega otroka. Hčerka in dekla pa sta pomivali kuhinjsko posodo. Pregelj si naroči še četrta vina, a krčmar ga opozori, da bodo kmalu zaprli hišo ter da mora oditi. Pregelj odgovori na to, da pojde kmalu. V tem hipu pa stopi bližje h krčmarju ter ga vpraša, kaj bere. Ko mu krčmar nadalje čitajoč na to vprašanje odgovori, potegne Pregelj bliskoma iz žepa samokres, pomiri na krčmarja in vstrelji. Zadel ga je v tilnik, nakar se je krčmar več iz strahu nego pa zaradi hude rane, zgrudil s stolice na tla. Žena krčmarjeva, z otrokom v naročju, skoči naglo po koncu ter hoče napadalcu iztrgati samokres, ta pa pomiri vanjo, a v tem hipu vstal je zopet po koncu krčmar, ki je še o pravem času napadalec sunil tako, da je kroglica zadela ženo le v levo roko. V hiši nastalo je strašno obupno vpijje. Napadalec začel je še bolj besneti in ustrelil je še jedenkrat na ženo, katero je pa zdaj zadel v glavo tako, da se je reva z otrokom vred zgrudila na tla. Zdajci pa plane krčmar z vso silo na napadalec ter mu zada, krčmar je namreč močan človek, tak udarec, da ga je potrl z njim na tla. Med tem sta hčerka in dekla tekli klicati na pomoč bližnje krčmarje. K sreči pa je prišel ravno takrat s svojim vozom mimo Cejeve krčme trgovec Luka Šuligoj iz Čepovana, ki je peljal v Gorico jagnjeta. Začuvši ta strašen šunder, skoči Šuligoj v krčmo in zagleda tu, kako se po tleh valjata napadalec in krčmar ter skušata drug drugega premagati. Šuligoj plane naglo na napadalec, mu iztrga samokres iz roke, oprosti krčmarja ter poklekne na napadalecova prsa. Kmalu na to pa sta pritekla v krčmo tudi bližnja krčmarja Lazar in Černe; prvi imel je v roki debelo gorjačo, drugi pa puško dvocevko. Pa kak strašen prizor se jima prikaže vstopivšema v Cejevo krčmo. Na tleh ležala je v lastni krvi ranjena krčmarica, stiskajoč dete na svoja prsa. Hudo ranjen na glavi ter krvaveč stal je tam krčmar Cej. Na tleh pa je ležal napadalec, a na njegovih prsih klečal je Šuligoj ter mu stiskal roki k tlom. Priskočila sta hitro na pomoč ter pomagala zvezati napadalec. Cej, čeravno hudo ranjen, šel je takoj po orožnike v Grgar. Lazar tolažil je ženo in otroke, a Černe stal je s puško pri napadalcu ter ga strašil, žugajoč mu, da ga ustrelji, ako se le gane. Ko je vprašal Černe napadalec, zakaj je izvršil ta grozni čin, odgovoril mu je napadalec, da je storil to iz obupa. Okolo 9. ure in pol prišel je v krčmo orožniški postajevodja iz Grgara g. Wepl. Prišlo je z njim tudi več Grgarcev. Ko se je napotil namreč Cej v Grgar, dohitel je na potu nekega znanega Grgarca, kateremu je povedal, kar se je zgodilo ter ga naprosil, da bi on obvestil orožnike o zločinu. Zaradi tega se je torej razširila bliskoma vest po Grgaru in je več Grgarcev prihitelo na lice nesreče. Orožniški postajevodja prijel je koj napadalec in ga začel tudi koj izpraševati. Ta pa mu je tako-le izpovedal:

V četrtek zjutraj napotil se je od

doma v Gorico. Vzel je s seboj 140 kron, kateri denar je bil namenjen bratu, vseučiliščnemu dijaku. Ta denar je rabil brat, da bi se podal z njim na Dunaj ter nadaljeval tam svoje študije. Med potom pa je izgubil denar in ni ga mogel več najti. Zaradi tega lotil se ga je obup in nameraval si je že sam sebi vzeti življenje. Potem je to misel opustil ter si lomil glavo, kako bi prišel na drugi način do denara. V tem premišljevanju prišel je v Cejevo krčmo in tu mu šine v glavo misel, ki je postala pozneje tudi sklep. Sklenil je namreč umoriti krčmarja in krčmarico in se potem polastiti njunega denarja. Čakal je v krčmi dolgo časa in ko se mu je zdelo, da lahko izvrši svoj namen, storil je to, kar je storil. Potem ko je napadalec to povedal, odpeljal ga je orožniški postajevodja v zapore v Gorico, kamor sta dospela po polnoci.

Porotno zasedanje. — Prihodnje porotno zasedanje v Gorici prične dne 6. julija t. l.

Kokošji tatovi. — V soboto ponoči so odnesli tatovi neki Mariji Furlan, stanujoči na cesti, ki vodi k pokopališču, iz kurnika 5 kokoši in dva petelina.

Cerkvena tatvina. — V petek ponoči okradli so neznani tatovi cerkev na Razdrtem. Odnegli so iz nje vse dragocenosti, kar se jih je nahajalo v nji.

Nevihita. — Na Češkem, posebno v praški okolici je razsajala včeraj huda nevihta z velikimi nalivi. Padala je tudi jako debela toča. Reke in potoki so tako naglo narastli, da je bilo več ljudi v nevarnosti in je bilo tudi nekaj poslopj poškodovanih. Posebno je napravila nevihta na polju mnogo škode.

Danes je tudi pri nas na Goriškem nastala še precej močna burja, posebno pa na Vipavskem, kar gotovo ne bode koristilo sadju, ki zdaj tako lepo cvete.

Generalni štab v Vipavi. — Z Vipavskega se nam poroča, da pride dne 5. ali 6. maja 43 častnikov generalnega štaba pod vodstvom načelnika barona Becka. Večina njih bode prenočevala v gradu grofa Lanthierija. Ob ti priliki namerava vipavsko starešinstvo z drugimi veljaki iz okolice pokloniti se baronu Becku ter ga prositi, da bi se tudi on potegoval za podaljšanje vipavske železnice do Ipave in od tam do Postojne.

Oproščen duhovnik. — V pretečeni jeseni aretirali so v Gorici italijanskega duhovnika don Angela Sbalchiero, ker so to zahtevale ital. sodne oblasti. Tožen je bil namreč zaradi goljufije, češ, da je ponarejal menjice. Don Sbalchiero bil je izročeno italijanski sodni oblasti, in v petek se je vršila proti njemu kazenska obravnava, na kateri pa je bil spoznan nekrivim, in zaradi tega oproščen.

Preki sod na dunajskem vseučilišču. — Uprav škandalozno je postopanje dunajskih vseučilišnih profesorjev, večinoma privrženih k nam iz Nemčije, in pa vseh onih činiteljev, ki imajo pri vseučilišču kako besedo. Znano je, na kak surov način so nemški dijaki na dunajskem vseučilišču izzivali nemške dijake tako, da ne govorimo ravno o slovanskih, tudi italijanskih, katerim so hoteli zabraniti celo italijansko govorico v notranjih prostorih vseučilišne palače. Znano je tudi, da je nemškim dijakom posebno vzrastel greben vsled nekega govora vseučilišnega rektorja, ki je naravnost odobral izizvanje nemških dijakov v Pragi. Popolnoma naravno je, da so se nemški dijaki odločno postavili po robu nele zaradi izizvanj od strani nemških dijakov marveč tudi zaradi skrajne krivične rektorjeve naredbe, da se na črni tabli na vseučilišču smejo pribijati le nemški oglasi. Ker so pa nemški dijaki sklenili, da ne bodo poprej mirovali, dokler ne bodo priznani v vseh pogledih enakopravnosti z nemškimi dijaki, in da mora zaradi tega rektor svojo poprej omenjeno odredbo preklicati, se je ustanovil takozvani vseučilišni preki sod, sestavljen iz 6 profesorjev in zastopnikov policije in sodnije. Ta preki sod si je postavil za nalogo kaznovati najmanjšo nepokorščino z relegacijo. Društva, ki niso smela do sedaj nositi znake, jih ne smejo niti v bodoče. To je pač škandalozni atentat na pravice nemškega dijaštva.

Pozor!

Slavnemu občinstvu naznanjamo tim potom, da bivši naš potovalec gosp. Josip Kerševani iz Bilj ni več pooblaščen na naš račun sklepati pogodbe. Tvrška Saunig & Dekleva nima z njim nobene zveze več od 1. oktobra 1903.

Saunig & Dekleva,
zaloga šivalnih strojev, Gorica.

Vabilo
na
VII. redni občni zbor
„Kmetijskega društva“ v Cerknem
reg. zadruga z neomejeno zavezo,
kateri se bode vršil
dne 8. maja 1904 ob 2. uri popoldne
v svojih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva;
2. poročilo nadzorstva;
3. odobritev računa za l. 1903;
4. volitev nadzorstva;
5. slučajnosti.

V slučaju, da bi ob določeni uri ne bilo zadostno število udov, vršil se bode čez 1/2 ure pozneje in sicer z istim vspehom in na istem mestu, kateri pa bode sklepal brez ozira na število navzočih članov.

ODBOR.

Štev. 314.

Dražbeni razglas.

V tukajšnjem županstvu se odda na dražbi graditev »Občinskega Doma«, ki bode obsegal hram, pritličje in prvo nadstropje v dolgoti 16-08 m in širokosti 13-46 m.

Načrti in dražbeni pogoji so vsakemu ponudniku na razpolago v občinski pisarni, kjer dobi tudi izpis podrobnih načrtov z vsemi potrebnimi merami in s predmetnim troškovnikom, kateremu mora pri vsaki točki dodati sam namerovane cene.

Pismene ponudbe z varščino 5% ponudne svote prejema županstvo do 2. maja t. l.

Podrobnosti o vsem podaja podpisano.

Županstvo v Mirnu
dne 13. aprila 1904.

J. K. Faganelli, l. r.
župan.

Sodovičar
Fr. Obrdank
(poprej Josip Hrovatin)
priporoča svoje šifone in pokalice po nizki ceni.

Vydrove žitne kave
POSKUSITE SI! Vzorek dragovoljno. Pošlino 5 kg pošljite 4 K 50 h franco.
„DOMACI PRIJATELJ“
Vydrove kavarne filije bode Praga-VIII.

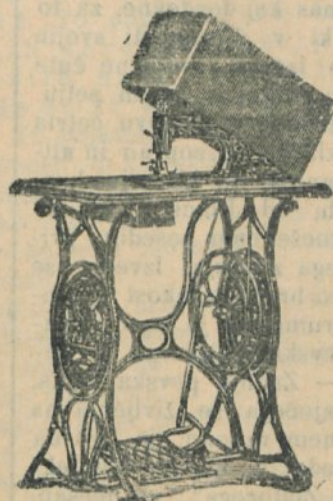
A. Krušič
trgovec in krojaški mojster
Gorica, ulica Gius. Verdi št. 33
naznanja slav. občinstvu, da je dobil ravnokar *sveže angleško in avstrijsko blago, kakor tudi svežih izgotoljenih oblek in površnikov* raznih vrst v veliki izbiri za bližajočo pomladno sezono.
Izdelek iz lastnega blaga jamčim.

Anton Fon,
klobučar in gostilničar,
Semeniška ulica št. 6,
ima bogato zalogo raznovrstnih **klobukov**
ter toči v svoji krčmi **pristna domača vina**
in postreže tudi z jako ukusnimi jedili.

Sadjarsko in vinarsko društvo
za Brda v Gorici
Prodaja naravne in prstne briske pridelke po zmernih cenah.
Zaloga pristnih vin:
burgundeca, rizlinga, modre frankinje in drugih.
DESERTNA VINA.
Sedež društva je:
Gorica, ulica Barzeliini št. 20.

Loterijske številke.
16. aprila.
Trst 32 38 21 12 15
Line 77 37 14 3 49

Fani Drašček,
zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

Anton Pečenko
Vrtna ulica 8 **GORICA** Via Giardino 8
priporoča
pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.
Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.
Cene zmerne. Postrežba poštena.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznico
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Samo enkrat poskusi
naj vsakdo kupiti svoje potrebščine pri trvdki
J. Zornik, Gorica, Gosposka ulica 7,
in nikdar več ne bode iskal drugod boljšega, lepšega in kakovosti primerno cenega blaga, kakor se tu dobi.
Došle so uže zadnje novosti modnega blaga za
pomladno in letno sezono v nedosegljivi izbiri
kakor: krasni okraski za obleke najnovejše mode, čipke, ovratniki iz čipk, bordure, svile, pasovi itd. Raznovrstno belo in Jaeger-perilo, rokavice usnjate in cvrtnate, nogavice, krasne ovratnice, hlačniki, žepne rute, solčniki, dežniki, moderci, predpasniki, domači čevlji itd. Zaloga je preskrbljena z vsemi potrebščinami za g. šivilje in krojače, kakor, igle, cvrtn, svile, fodre, gumbe, trakove itd. Raznovrstno blago za vezenje itd.

Lekarna
CRISTOFOLETTI,
v Gorici, na Travniku.
Trskino (štokfiševo) jetrno olje.
Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti.
Izvirna steklenica tega olja naravno-rumene barve po K 1-40, bele barve po K 2.
Trskino železnato jetrno olje.
Raba tega olja je posebnost priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nerovni in nežne narave.
Trskino jetrno olje se železnim jodecem.
S tem oljem se zdravejo v kratkem času in z gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost in splošna slabost.
Cena ene steklenice 1 K 40 v.
Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegijske, preišče se vedno v mojem kemičnem laboratoriju predno se napolni steklenice, zato zamoren jamčim svojim častitim odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.
Cristofoletti-jeva pijača iz kine in železa,
najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskimim jetrnim oljem in izborno sredstvo za malokrvne.
Ena steklenica stane 1 K 60 v.

Krojaški mojster
Franc Čufer
v Gorici,
ulica sv. Antona št. 7,
v hiši svečarja
g. Jerneja Kopača.
Izdeluje vsakovrstne moške obleke po meri bodisi fine ali priproste.
Priporoča se svojim rojakom v mestu in na deželi, posebno pa še preč. duhovščini za obilna naročila.

Sprejema hranilne vloge
katere obrestuje po 4 1/2% polumesečno; nevzdignene obrestipripišuje konec leta k glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.
Posojila
udom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5 1/2%.

„Centralna posojilnica“
registrovana zadruga z omejeno zavezo,
Gorica, ulica Vetturini 9.
C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema nove člane
z glavnimi in opravnimi deleži. Glavni deleži po 200 K, opravniki po 2 K. Otvarja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru.
Uradne ure
vsak dan od 8. ure zjutraj pa do 1. ure popoldne.